

lenleg mint a 9. honv. gyal. ezred zenekarának aligazgató-karnagya. Katonai zenekarával 1904. febr. 22-én tartja első szimfonikus hangversenyét s előadja magyar szvitjét. 1910-ben írja »1848« c. szimfonikus költeményét, mellyel 1912-ben a Zichy Géza gróf díját nyeri. Ugyanekkor a »18. zsoltár« c. műve a debreceni ref. kollégium pályázatán nyeri az első díjat. Szimfonikus művei: 1905. Magyar hangverseny nyitány. 1906. Tavasz nyitány. 1907. Hegedűverseny. 1908. Román. 1912. Gordonkaverseny. 1920. Zongorafantázia. 1923. Magyar szvit. 1927. Magyar fantázia. 1928. I. szimfónia. Kamarazene művei: 1908. Szombati himnusz. 1909. Petőfi: Dalaim. 1921. Petőfi: Szeptember végén. 1927. Berzsenyi: Fohászkodás. Négy füzeté nyomtatásban jelent meg Budapesten. Színpadi munkája: »Bergengócía«, énekesjáték 3 felv., szövegét írta: Lugosi Döme. Bem. Szeged, 1923. márc. 9-én. Életrajzát írta: Ecker Elek, Szeged, 1928.

Fidelio, nagy opera 2 felv. Írta: Schiller József, a bécsi udvari színházak titkára, aki viszont Jean Nicolas Bouilly francia írónak »Leonore ou l'amour conjugal« című művét dolgozta át Beethoven részére. Az eredeti francia szöveget Pierre Gaveaux zenéjével már 1798-ban játszották Párizsban. Bouilly szövegének olasz fordítását »Leonora, ossia l'amore conjugale« címmel Ferdinando Paër, a drezdai operaház akkori olasz karmestere zenésítette meg, akinek művét 1805-ben Drezdában, később pedig Bécsben is előadták. Beethoven »Fidelio«-ja 1805. nov. 20-án került először színre a bécsi Theater an der Wien-ben, újra átdolgozva 1806. márc. 29-én, majd 1814. máj. 23-án adták elő a Kärnthnertheaterben, ahol Treitschke Frigyes György szövegi átdolgozásával és Beethoven sok zenei módosításával került színre. Első pesti előadása a német színházban: 1816. máj. 6-án volt, majd előadták a Nemzeti Színházban is, 1839. dec. 28-án, Lengei fordításában, ezzel a szereposztással: Fernando: Udvarhelyi Miklós; Pizarro: Konti Károly; Florestan: Joób Zsigmond; Leonora: Schödelné; Rocco: Váray; Marcellina: Felbér Mária; Jaquino: Erkel; Egy tiszt: So-

mogyi. 1845-ig 10-szer adták, azután csak 1864-ben és 1870. dec. 14-én került színre. A M. Kir. Operaházban 1885. jan. 31-én volt a bemutatója, ezzel a szereposztással: Fernando: Tallián János; Pizarro: Láng Fülöp; Florestan: Pauli Richárd; Leonora: Spányi I.; Rocco: Kőszeghy Károly; Marcellina: Kordin Mariska; Jaquino: Kiss Dezső. Felújították 1916. márc. 27. 1920. dec. 19., stb. Beethoven születésének évfordulóján újra felelevenítették: 1925. dec. 16-án. Szereposztása ez volt: Fernando, miniszter: Székely Mihály; Pizarro, az államfőgház parancsnoka: Szende Ferenc; Florestan, fogoly: Székelyhidy dr.; Leonora, neje, Fidelio név alatt: Haselbeck Olga; Rocco, tömlőtartó: Venczell Béla; Marcellina, leánya: Halász Gitta; Jaquino, kapus: Szügyi Kálmán. A Városi Színház 1929. jún. 7-én iktatta műsorába. A címszerepet Radnai Erzsébet énekelte, Marcellina Kőszeghy Teréz volt.

Fiesco. Szomorújáték 5 felv. Írta: Schiller Frigyes. Bem. 1812. febr. 15-én, Kolozsvárott, Puky József fordításában. Budán 1836. aug. 27-én adták, Nagy Ignác fordításában, ezzel a szereposztással: Julia: Kántorné; Hasszán: Fánecs Lajos; Fiesco: Lendvay Márton; Doria András: Udvarhelyi Miklós; Bertha: Bartháné; Verrina: Szentpétery Zsigmond; Bourgoignino: Egressy Gábor; Calcagno: Szilágyi Pál; D. Gianettino: Megyeri Károly. Pesten, a Nemzeti Színházban 1837. nov. 22-én adták először, 1839. aug. 27-én újból. (Fordította: Inczédy László, majd Palágyi Lajos fordítása szerint színre került Budán, Krecsányi Ignácnál, 1897. júl. 7-én.) Operai átdolgozásban Fáy Gusztáv zenéjével 1868. máj. 2-án került színre a Nemzeti Színházban, ezzel a szereposztással: Dora Gianettino: Simon; Julia: Kendelényi Fanny; Lomellino: Ormay Ferenc; Fiesco: Ellinger József; Leonora: Human Olga; Arabella: Csillag Róza; Verrina: Kőszeghy Károly; Zenturione: Bodorfi Henrik; Zibo: Kaczvinszky János; Asserato: Korbai; Romano: Hubenay.

Figaro. Színpadi alak, amelyet Beaumarchais a »Figaro házasság«-ban terem-